

KREŠIMIR BAGIĆ

Levél, a hallgatás négyzetei

drágám nem vagyunk hó se gipsz
ha minden fehér ha minden
üres ha semmit se látni
körös-körül minden burjánzik beszélgetéseink
verejtékes lepedők

drágám ha a séta járósarka és
a coca-cola vedlik akár a kígyó
farka ragadj papírt ceruzát és jegyezd föl
"eső" hallgass ha megérintene
a nevem s a levegő fájdalmasan
átáramlik a ligamentumokon tépd szét
s dobáld el a lakmusszal
barátkozz

drágám mikor esik jambusost játszom
szobai pikádót beverem a szögeket
a vekkerbe haldoklom a hóval

Ház

minden rendben. semmi
szükségem orvosra. újságot
olvasgatok, közben két mély
slukk, két immunerősítő
injekció, házat építek,
önálló paradigmát alkotok,
ragozom a csontvázat,
az izmok oázisát, belső
szerveket, agyvelőt.
az ámítás kedvéért enyhén vérzem.
vendégek a házban, a ház
szétesőben, lángokban. füstből lett
és füstté lesz.

az üszök büze a vér szaga
és a nyomdafestéké,
szólongatás, vocativus.
két mély szippantás közben, két
"fejezete egy közös
történelemnek", gondosan rejtjelezett
a testem terve.
minden rendben, semmi
szükségem orvosra.

Sötétség a képeskönyvekben

a róna mindenünnen hozzám közelít.
vagy nem közelít.
rátalálok.

álldogálok, felkapaszkodom, leereszkedem.
ő engem néz.
mondván: itt vagyunk!

sétálok a városban, ő tekintetével romba dönti a felhőkarcolókat.
lépteihez beszél: a tenger nem ugorhat a vízbe.
emiatt nőnek a hajóink.

a róna bennem lakozik, utazik.
ahova érek, ott
megpihen

míg a képeskönyvekben sötétség honol,
a róna fölébred, fölöltözik
és vár

amit véle megosztok
az a teljes vagyonom.
itt vagyunk!

határtalanok vagyunk

Neszek, foltok

1.

sehogy sem találom az állatkámat
noha tudom:
aprócska
a kertben bukkan fel
négy lába van
három szótagból áll
(az első hangsúlyos, nyújtott az utolsó)
a k és r között
a szelek könyörtelenül hamis adatokat zihálnak
mégis
jó a barátkozáshoz
mindig is pityang volt

2.

Asztaliteniszt játszom egy idősebb úrral.
Izzadunk, hallgatunk. Nyerek.
– Az én vesztésem vörös, az Ön szeme pedig kék.
– Ezt hogy érti?
– Így. A kardokat mindig ok nélkül rántják elő
a hüvelyből.

3.

Egyszer a tengerről mesélt nekem. A krimóban sört ittunk.
– A tenger – mondta – az ürességet jelképezi, melyben
naponta élvezkedünk. Ha létezik kozmosz, nincs
benne tenger.
– S mi?
– Mi sem vagyunk, természetesen.

4.

Ha csodák csodája megjelenne ma egy jós, illetve
ha elfogadnánk létezésének lehetőségét,
biztosan valamiféle hallgató démon lenne. Púpos,
ronda, s szokatlanul alacsony. Talán – a földi

látogatása alatt – csak ennyit mondana:
– A felhők semmit sem tanultak tőletek.
Midenesetre, nem érintené meg a gyapjút.

5.

selyemingben
ültette
a sárga morcos krumplikat
csíráztak
amikor elmúlt éjfél
ő aludt
háromszor falta fel őket a biblia
elsőként a neszek
utána a foltok
végül
a melankóliával föllesztett gyufa
lehelet
borotvátlan szél
kakas

6.

Igen. Eszembe jutott. Vasárnap a déli misére
mentünk. (A feleségem és én.) A templom előtt, a betonon, részeg
ember feküdt. Kezében virágcsokor.

Mondtam magamban:

– Ha hamarosan nem harangoznak, három Miatyánkat
mormolok el mellette és hazaindulok.

S ekkor észrevetted, hogy nadrágomból kikandikál
az ingem. Szófogadó kezemmel elvárásaidhoz
igazítottam. S ekkor megszólalt a harang. Mégis el –
imádkoztam három Miatyánkat.

7.

a nőnek rádiót
kell hallgatnia
kagylóban felfedeznie a januárt
gyíkká válnia aki zászlóval eltakarja a mellét
a nőnek máknak kell lennie
(a hímnem sincs kizárva)

a fogadalmi gyertya fekete viaszának
hangosan kell sercegnie
hogy csalódást okozzon nekünk
"legkevesebb – hat feltétel"
– szögeznél le paul valéry
végleg lemondva a költészetről

8.

Azt írod, éhesek a halak, az algák függönyök, továbbá
azt, hogy elkapták a tettest. Hazudnék, ha azt mondanám,
nem ijesztett meg a leveled. Elsősorban azért, mert erkölcsös és
meggyőző.

Hiába bánunk órákkal, pontos dátumokkal. A történések
időn kívül esnek meg: a tettest valóban elfogták.

Ráadásul – az egész történetben – a tenger szintén jelentéktelen részlet,
a szökevény lehetséges portréja a félelem tükrében.

Befejezetlen mondatoké. Merev mozdulatoké.

9.

a szoba ahol élsz nem metafora

hiába hagysz morzsákat az íróasztalon

a szoba ahol élsz nem metafora

a nyílvezzőnek nem akaródzik a barlangba süvíteni

hiába hagysz morzsákat az íróasztalon

a szoba ahol élsz nem metafora

a nyílvezzőnek nem akaródzik a barlangba süvíteni

az üresség labirintusai tökéletes célpontul szolgálnak a légzés
kereskedőinek

hiába hagysz morzsákat az íróasztalon

a szoba ahol élsz nem metafora

a nyílvezzőnek nem akaródzik a barlangba süvíteni

az üresség labirintusai tökéletes célpontul szolgálnak a légzés
kereskedőinek

az oxigén a falak belső felületére ülepedik

hiába hagysz morzsákat az íróasztalon

10.

Soha sem érkezett meg az öbölbe.

Kávét a teraszon, testedzés a tengerparti sétányon.

Újságok tele álláshirdetésekkal.
Minden pálma mögött sötétség.
Délben ebédelni vitték.
Sült tintahalakkal tereferélt.
Arról az emberről, akit elfelejtettek.
Bizonygatta nekik, szereti a színházat.
A lényeg: lezuhant.
Kiöltve nyelvét, mint egy horgot.

Lombkorona

kezdetben vala a pont
színeket váltogatott
szeretőket
madárban neszelő
lombkorona

vak vala
hogy senki se vehesse észre
hogy senki se ülje meg
amikor rászállna
lombkorona

később elhagyta a pontot
a kristályt az eget a gondolatot
szűk lett neki
majd összement
lombkorona

akkor többen jöttek
(velük én is)
letéptek egy levelet
mondván
lombkorona

az meg a levegőben lebegett
fakította a napot
aranyozta a havat
ismételte

lombkorona
lombkorona

nem lehet megérteni
belőled elmenekülni
mondván nem vagyok
lombkorona

de miért is
(suttogja a levelem)
amikor összetartozunk
én a te állatkád
te az enyém
lombkorona

s a vers
vajon
állat vagy
lombkorona

kezdetben vala a pont
(haragszik a levelem)
színeket váltott
szeretőket
madárban neszelt
de szűk lett neki
majd összement
most pedig helyetted növekszik

Virág Zoltán fordításai

Krešimir Bagić 1962-ben született Gradištében (Županja). A zágrábi egyetem bölcsészkarán végzett kroatisztika és általános nyelvészet szakon. 1991-ben *Lingvistika i pjesnički tekst* című munkájával magiszteri fokozatot szerzett, 1995-ben pedig *Stilografski i genološki aspekti polemičkog teksta* című értekezésével doktorált. Jelenleg anyaegyeteme Stilisztikai Tanszékének kroatisztika osztályán dolgozik. Költeményeket, esszéket, irodalmi tanulmányokat, elméleti szövegeket publikált olyan jelentős horvát folyóiratokban, mint a *Studentski list*, *Polet*, *Quorum*, *Pitanja*, *Revija*, *Republika*, *Umjetnosti riječi*, *Suvremena lingvistika*, *Radovi zavoda za slavensku filologiju*. Kötetei: *Između dva snažna dima* (1989), *Krošnja* (1994), *Bršljan* (1996).